

TELEGRAPHUL ROMAN.

N° 34.

Телеграфъ все de доз оръ не септември: Жоа ши Димитека. — Препънерарадионе сефаче до Cisnii ла еспедитора фое; не аффаръ ла ч. р. поиде, към бани гата, прп скриори франките, адресате кътре еспедитъръ. Препънерарадионе пентръ Cisnii есте не an 7. ф. в. а. еар не о жмете de an 3. ф. 50. кр. Пентръслелалте пърци але Трансилвания ши пентръ провин-

АНДЛХ X.

СІВІІ 29. Апріліе. 1862.

челе din Монархъ не за an 8. ф. еар не о жмете de an 4. ф. в. а. Пентръ принч. ши деръ стрънне не an 12. ф. не $\frac{1}{2}$ an 6. ф. в. а. Императоръ се пътескъ пентръ датжаса бръ из 7. кр. пиръ към лите мич, пентръ а доза бръ из $5\frac{1}{4}$ кр. ти пентръ и трея реперите въз $3\frac{1}{2}$ кр. в. а.

Сівіі 27 Апріліе. Маестатае Са ч. р. са ландбратъ къ преа лупла хотърже din 2 Маї (к. н.) а денъмитъ не Секретарівлъ авлікъ ал Капчеларіе авліче трансільване рецеші Di. мітре Moldovan de консіліаръ авлікъ tot la ачестъ дикастерій.

„All. Zeit“ не адъче къ dat Biena 2 Маї к. н. вртъброя щипе: Принцълъ Бранковенъ, філдълъ Фостълъ Domnъ Бівескъ, впъл din чеи маи августъ ши интеліденції посесорі аї Ромънії, са dat din партеа рецімвлъ de около кончесіоне спре кълдіпрае впъл дръмъ de Феръ прін Ромънія. Din партеа статълъ се гарантéзъ интрапрінервлъ в процене интересъ. Ері а ши фостъ принцълъ Бранковенъ, каре се афъл аічя, прімітъ de Маестатае Са лупро аудіенція партіклъръ, лн каре ел а ашернътъ петідіпна пентръ аплацідара альтъръре ачестъ дръмъ ла чел проек- тътъ трансільванъ. Linia дръмълъ лнсаші лнкъ нв е ексактъ фіксасть. Fiind къ ла луптрапріндеира ачеста врэйсъ ia партеа атътъ банкіеръ французъ кътъ ши енглесъ, аша даръ принцълъ Бранковенъ терпе de аічя дріпта ла Парісъ ши Лондра, ка съ пегоэзе лнсаші лн фада локълъ. — Тімъл пе ла ної de трея зіле е чел маи фрътосъ ши дорітъ.

Slimnicu in Dominec'a Tomi 1862.

Astăzi după finirea săntei liturgii, facu preotulu nostru Ilie Hentesiu in sant'a baserica poporenilor de aici cunoscutu, cumca timpulu esaminarei scolarilor pe semestrulu de iarna, s'au hotărîtu de catre onoratul sc unu protopopescu a se tinea in aceast'a Domineca si cumca fie-care elevu din preuna cu parintii sei are datorie ase adună la scola de curandu edificata.

Pela 11 ore denduse semnalul cu clopotulu se adunara elevei si elevele din ambe despartirile pregatite de esamenu in nomeru de 78 si o moltime foarte mare de auditori incatu a-bea 'i mai cuprindea scol'a. Intr'aceea veni si Eforia besericasca impreuna cu preoti nestrii grec. orient. Ilie Hentesiu si Ioann Hociote, carii erau oranduiti ca presidenti ai esamenu-lui in absenti'a Dului inspectoru districtualu de scoale.

Parintele Ilie Hentesiu ca Directoru localu de scoala puse mai intaiu intrebari din religia, apoi pe randu din toate celelalte obiecte, la care scolarii si scolaritiele respunsere eu cea mai exacta atentiu. Si dupa ce se premiara vreocativa elevi si eleve dintre cei mai diligenti, fini Directorulu cu una cuventare catra auditori foarte potrivita, in care dise: Vedeti romanilor ca pana acumu totusi am facutu ceva pe ne asceptate, inse pe venitoriu se ne straduimu a face de omie de ori mai multu, ca numai asia ne vomu poate ajunge cultur'a, la care nadiuescu toate natiunele pe intrecute." Dupa ce fini, scolarii cantara nesce cantece poporale, ce se primira de ascultatori cu cea mai mare bucuria.

Onoratulu nostru publicu cetitoriu va voi a i se face cunoșcutu, cumu s'au inițiati aicea scoala in o astu-feliu de comuna necurat romaneasca, cu ce spese? si de unde s'au luatu acestea? de oare-ce romanii din astufeliu de comune, nu se impartasiescu din veniturile comunale chiar cu nemica...

Iata de unde. Poporenii au datu cate 1 fl. de familia D. Pretoru Sics nea renduitu din cas'a alodiala 230 fl. v. a. si D. inspectoru Henrich 200 fl. earasi de acolo. Pentru care facere de bine Comun'a noastră gr. ortodocsa aduce cea mai ferbinte multiamita atatu numitilor Domni, catu si Comunei satesci. Mai avemu de a insema ca D. inspectoru Henrich, care sa interesatu multu pentru scoala noastră a mai inses-trato si cu lemn de incaldit u din padurea sateasca. D. C.

По івана съ рать лн 18 Апріліе.

Астъзи се динъ Ecumenъ къ тінерімеа поастръ школарь, съв Пресидівлъ Domnvlъ Ioan Петрікъ Протопоп алъ Трактълъ II. алъ Брашовълъ ши а Треи Сказелоръ. П. постръ Па-рохъ ши Administatorъ Протопопескъ Ioan Бълоівъ, лупдел-гаждъ къ лъвдатълъ D. Протопопъ лупчепе Ecumenelle прін-ськітъ лн Dимінека Томи, из прецеть а'лъ лнсоці прін Са-теле: Сита ши лупторезра Бъзълъ, апоі прін Кішворъшъ, Za-gon, Ковасла, пъпъ ажъпсе ши ла пої, каріе не търпітъ къ Молдавія; ръспінсвріле Прѣпчілоръ ши Прѣпчелоръ Фълъ ши-цьтітоаре песте тоатъ аштептаре сътепілоръ ши a Domnілоръ амплюаці de фадъ афълторі. Ecumenълъ фінъ къ о къвъттаре ростіть de впъ Школаріші алта de D. Протопопъ, лн каре дъпъ che inanimъ пе школарі ла лупвъцътъра che le прокреазъ пъле, ши і апопіе de креаторівлъ лоръ, авзіндъ din ростълъ D-сале ши ачея, къ джпшій терітъ ладъ лнaintea челоръ de прін сателе маи свѣтъ лупшрате, пентръ регълата черчетаре а скоалеі, ши прогресълъ che ладъ арътат, се виплъръ de въкъріе inimile прѣпчілоръ ши але Пъріцілоръ лор. Нъмаи пъдъпъ въ-къріе не кавъштіе ши din лупвъцътъра орашъ Брецкъ, вnde афъл D. Протопопъ песте 100 школарі, ши лн K. Мър-тъпъші вро 40, луптре каріе ераj 18 съкъ, o добадъ віе, къ лупвъцътърілъ de около нв лупвъцъ педарециа ши клеріка лн задаръ, чи прін стръданіа са счів агоніци ши стіма кон-копълъкітіорілоръ челоръ de алте конфесіоні.

Бълъ Поенарій.

Фелдіо аръ 9 Апріліе к. н. Лнп' лн сърпътіоріле Па-штілоръ саj дінътъ Ecumenъ семестрал ла школа поастръ лн фінца de фадъ а Преоділоръ Комѣналі, а Комѣнітълъ сътескъ ши а маи тълтор фрънташъ din Комѣнъ — ръспінсв-ріле Прѣпчілор din обіектеле de лупвъцътъръ Фълъ лндестьль-тоаре ши тългъяръ inimile тутърор аскълътърілор. — Стръ-лччътъ алъ фостъ празнікълъ лупвіеръ, даръ маи стрълччътъ алъ фостъ пентръ ноj zioa Ecumenълъ каре саj deckic къ ръгъч-ніле крещинеши ши саj фініtъ прін впъ версъ потрівіtъ пентръ лндеънга съпътате a Maestatei Сале луппъратълъ, a Ecse-лендіе Сале D. Гъбернатор, a Ecселендеi Сале Domnълъ Епіскоп A n d r e i ѕ B a r o n d e Шагъна.

Закхеї Фалтіп Парохъ.

Banatu de langa Timisóra.

Domnule Redactoru! fiind-ca „Telegrafulu Romanu“ este unicul organu in totu gloriosulu imperiu Austriacu, care au им-брату pe sine spiritulu, au luatu crucea, si ese in vesmantulu bisericiei nostre romane, orodocso rasaritene; аmu indres-neala ate ruga, ca in adeverulu si interesulu acestei, se dati unu pieu de locu in colonele lui dreptei si nepătimosei acestie corespondintie scrise din partile Banatului de unde si asia, afara de Timisóra si Lugosiu, credu ca nu aveti nici o scire cu тóte ca saru cuvenii se aveti cele mai multe, ca Domne Domne! multe nedreptati se faca pela noi!! *)

En auditu numai! Cine a auditu candva, ca pe angeri si santi sei duca cineva la prinsori? (ertatimu spresiunea aceasta triviala) si totusi acést'a sau esecutatu prin Consistoriulu serbescu din Timisóra asupra angerilor si santilor din Besereca romani-loru din Muraniu., la acusarea marelui inimicu alu angerilor si Santiloru romansci, preotului Sirbu din locu (in Murani afara de preotulu acesta nuse afla nici unu picioru de Sirbu.) A. P.

*) O tiparim pe responsalitatea Dtale.

Că se devenim la o idea mai chiara despre dreptatea l'ucruii acestuia, debue se'i cauta mu simburulu gónei in timpul mai dedemultu. Romanii adeca din Muraniu ca vericare alti crestini buoi in nainte de aceasta cu 15 ani radicandusi beserica, au voitul, că ornamentele interne sele condecorase cu inscriptiuni romanesci cu litere, éra nu sirbesci precum vreau Sirbii de atunca, fiindu ca Biserica din Murani este romanesca, si ca aceasta trebue se ramana in vecii veciloru mai vertos acuma candu speram cu totii reinviarea Metropoliei nostra romansci ortodoxe, si sclovele cirilice nu potu fi deobligatorie pentru toté poporele de ritulu rasariteanu ne fiindu intr'oduse in biserica reseriteana prin vreunu soboru ecumenie. Noi scimu ca beserica nostra pôrta indelebilulu characteru al besericiei ortodoxo-greco-reseritene, are incepululu seu dela Cristosu si santi Apostoli, cu deplin'a libertate nationala, nu dela Beseric'a slava, care 'si are incepululu seu numai in secululu alu 9 lea cu totala subjugare a libertatii nationale (?) si pentru aceea amu dorit u biserica noastă din Murani se ajbe caracteru adeveratu nationalu. Inse aceasta a datu ansa la mare cearta intre Vladic'a Sirbescu si omenii Comunitatei, si numai prin intrevirea lui Nicolau Raneu se putu impedece, de nuse pusa inscriptiunea Sirbeasca, dara nici romanescu cu litere, ci durere cu cirile! Aci eara au jucat uola asupra romaniloru A. P. Acesta Comuna voindu acuma de curandu asi auri si zugravi templ'a bisericei, prin aurariul si pictorulu recomandat de insusi consistoriu; pofti, ca fiindu opritu a pune inscriptiuni cu litere se nuse puna nici o inscriptiune. Acesta vedindu preotulu serbu P. si fugi la Timisora la Consistoriulu Sirbescu, acusa pe angerii si santi romanesci, dicandu casu nemtiesci nu romanesci pentru ca nu suntu puntati cu Cirile; si asia la porunc'a Consistoriului se luara si dusera la Timisora unde se tienu prinsi.

Mai pututau vede cineva o dauna ca aceasta? Angerii si Santi bisericii din Murani, cari au constat u romani 3000 v. a. castigati cu sodorea fetiei loru suntu inchisi la consistoriulu din Timisora, cu sentint'a ca fiindu nemtiesci debue arsi. Bietii romanii debue dura de non érasi sesi castige bani, daca le trebue templa; si si atunci potu sirbii a ne baga ceva vina si érasi ane opri!? Oare de ce nu ne dau pace parintii Sirbesci, care se numescu si alui Cristosu, ca déca nu ne ajutura ei, baremu dintru alu nostru, se ne ajutamu noi cum vom potea si neva ajutá si Domnedieu! Ajutoriulu Sirbescu elu cunostemu noi romanii bine din trunu circulariu mai de anu prin care Episcopulu din Timisora din mandatul fostului Patriarchu Iosifu Raiaciciu zorunceste oficiosu preotiloru sei, ea se desfutesca pe parintii aceloru preparandii cari aru vrea, se recurga la Carlovitiu la preparandia ca se nuse duca, acolo si nacejasca pe Santieni'a Sa Patriarchulu*) de si multime de bani se tremite acolo, stransi cu tasulu de prin besericile romane pentru subsidiul preparandiloru romanii, din care de candu sa facutu Raiaciciu Patriarcu, nu sau in partitul la vreunu sermanu romanu, ei totu sau intorsu spre folosulu Sirbiloru, eu delaturarea romaniloru prin opriri oficiose.

Mai incolo amu aflatu de bine ca pelanga tóta maduoas'a si preantielept'a respundere a Onoratei Redactiuni „Dneynicului Sirbescu“ sei respondu si eu ceva, ca Domne simtitore lovire miau datu candu au disu, ca Mitropol'a din Ardeal; Episcopatele sufragane ale ei, si celu din Bucovin'a le au intemeietu serbii; ca Mitropol'a nostra nare temeu istoricu s. a. La aceste de si nu me potu lasa in specialitati; dicu totusi atata, ca cu astfelii de sofisme se nu pasisca autorulu articulului din „Dnevnicu“ in naintea lumei civilisate; ca nu numai in naintea streiniloru, ci si in naintea connationaliloru sei, se face de rusine.

De au fostu romanii crestini, nau pututu fi fora pastori, si inca nationali, pane ce Mitropol'a mentionata sa redicatu prin sirbi in secululu alu 16-cea, e sciutu ca unii dintre romani au venit u crestini inca din Rom'a, in secululu alu IV-le precum ne spune istoria toti au fostu crestini, si din Episcopii loru au siediutu si in soborele ecumenice, si la venirea Unguriloru erau in floare. Iara dupa asiesarea Unguriloru unele episcopii romanesci se scersera cutotul, éra altele se stramutara in Episcopii catolice, precum marturisescu chiar istoricii lor, asia S. Stephanu invigandu pe romanulu Actum: episcopi'a romanescad in Capital'a acestuia Morisin'a o prefacu in latina, asemenea au prefacutu si S. Ladislau cu a Oradei mari. Cumca aceste episcopii au esistat si inca că romanesci, marturisescu destulu de chiaru istoricii; incat u pentru a Morisinei, dice Harvideiu? I. c. p. 56 §. 5.

*) Noi nu scimu se sia la Carlovetii preparandia.

„provinciae etiam Morisinæ, postquam Achtumi græcum ritum sectantis, dominio eripuerat, suum constituerat Episcopum“ eara incat u pentru a Oradei mari dice Ganoczi dissertatio de S. Ladislao rege, Bolugyanszkey istoria Besericesca, si Turocz. Chron. pars. II. cap 49. ca earasi au fostu romanu, pe acarui fata pe vremea batalorou Cunice cu s. L. o rapisa unu Cunu, dela care o au liberat S. Ladislau „Memorat quippe Ladislaus in eo praelio, quod sub Salamone rege cum chunis commisum erat 1070 re fortiter patrata, vidisse ab hostium aliquo puellam rapi, quam, cum filiam Episcopi Varadinensis putavit, raptorem consecutus, hunc equo dejectum occidit, puellamque in libertatem asseruit.“ O noratiune ca aceasta ne da doveda destula, despre Episcopi'a romana dela Oradea mare, care precum astazi asia si mai dedmultu au fostu locuita de romani, si pre care mai terdiu S. Ladislau a stramutat'o in o episcopia catolica, éra noa nea ramasu alta, decat u preside cu consistoriu separatu. Acesti Episcopi au debuitu dora se fie subordinati cuiva, si cui altui'a, decat Archiepiscopiei Romanesci din Transilvania, care nu putu fi fundat de sirbi in secululu alu 16. respective 17, ci prin romani inca nainte de venirea Unguriloru, si aceasta a sustat multu si dupa aceea precum se poate vedea din chrisoavale indreptate catra acei Episcopi si Archiepiscopi, in nainte de venirea Sirbiloru. Cine voeste se se convinga despre adeverulu acesta si mai lamurit, citescă istoria besericeasca a vestitului slavu Balugyanszky periodu III. seculu X.

Unu Crestinu.

Universitatea Saseasca.

Comitele natiunei sasesci deschide in 26 April la 10 ore siedinti'a publica cu o salutare catra deputati, fiindu ca din cauza unor imprejurari nu a fostu norocit u vedea laolalta dinainte de serbatori, si inainte de a purcede la pertracarea obiectelor asternute spre desbatere socotesce a impartasi deputatilor unele lucruri, cari ia venit u cunoștința pe calea privata. Antaiu dice, ca propusetiunile universitatii sasesci pentru realizarea principiului de egal'a indreptatire intre diferitele naciuni ale Transilvaniei asternute guvernului, nu sar asterne la locurile mai inalte, dupa dorint'a universitatii, ci sa decisu prin o majoritate insemnata, ca se se trimita indreptu presidiul universitatii din cauza, ca aceast'a sa mestecatu in lucruri cari nu se tienu de competitia ei. Pentru asternerea operatului ar fi votat P. Crenvil. v. P. Pop, Flebs, si Herbert, in contra ar fi fostu toti ceilalti consiliari.

O scire mai imbucuratoare ca cea dintaiu, e decisiunea guberniala in privint'a intrebarii salariale, in urm'a carei decisiuni s'ar fi asternutu acestu proiectu la locurile mai inalte spre intarire; dar si pana atunci s'ar fi asemnatu 20000 fl. spre acoperirea speselor administratiuni din f. r.

Spe desbatere e astazi operatulu comisiunei pentru legea comunala. Deput. Reinicher, ca referintele acestui operatru fiindu provocat u parte presedintelui, cetește mai antaiu unu memorialu la legea comunala catu se poate de completu, dupa acea principiile pentru numita lege.

Siedinti'a sa inchisa cu fi irea cetrei acestor obiecte.

Siedintia din 9/4 c. n. se incepu cu verificarea protocolului din urma, la care nu se aduse nice o observatiune. Notariul face universitatii cunoscutu, cumca se afla la protocolu votulu separatu alu Deputatului Orastiei Balomiri, care la datu in contra conclusului universitatii in privint'a alegerii deputatiloru pentru scaunulu Sibiului (si care sa tiparit u numerii trecuti ai „Telegraf. Romanu“ si in Nrulu acesta.) D. Balomiri esi ceteste votulu seu separatu lucratu in limb'a romana. Comitele dice, ca daca nu aru fi astazi frecari intre diferitele naciuni, ar avea a face unele observatiuni in contra unoru expresiuni din numitulu votu, cari expresiuni nice-decumu nu se potivescu cu demnitatea acestei adunari. In lege nu ar sta candu are se se ia obiectu la desbatere? densulu au fostu silitu a intrebă si pe cealalta parte, (audiatur et altera pars) si asia s'a amenat lucrul; inse votulu D-lui Balomiri se se ia la protocolu, ce se si intempla fora vreo contradicere. —

Ranicher referintele operatului pentru legea comunala propune, ca acestu operatu se se tipareasca, si asia se se impartasiasca publicelor, ca se-si poata da opinionea loru in privintia aceasta pana in ultima Iunie. Dupa o desbatere scurta, in care audiramu antaia ora si limba magiara figurandu in universitatea saseasca, se primi propunerea referentului cu modificatiunea propusa de Vitstoc, ca publicele sa se manifesteze la susatinsulu operatu prin deputatii loru respectivi. Mane se va tineea o siedintia secreta.

Votu separatul
a deputatului subscrisu Orastianu la Universitatea nationala in
privintia verificarei a Domniloru Iosefu Schneider, si Iacobu
Ranicer de deputati ai scaunului Sibiului la Universitatea asta.
(Incheere.)

Cu ce indemnă potuții laudă Domnului Deputatul Medeasianu Henricu Schmiedt pe națiunea sasească, că nece una națiune de în ele alalte, nu a ajutat națiunei romane atata, catu ea că națiunea romana se ajunga la valoare politica.

Si apoi se expectoredia, ca romani in locu de a multumi,
necagesce pe natunea saseasca cu proteste peste proteste, si
ca romanii suntu illoiali.

Iata dovada in fapta. Toti romani, cari prin comitate si scaune secuiesci au fostu iobagi, si tote astfel de sate din comitate potu fora pe deca a folosi drepptulu constitutionalu, desi se a templatu in unele locuri certe pentru forma exercerei— Dara satele este prin natiunea saseasca nece decatu, nu se lassa, a se folosi amou de beneficiile constitutionale a le scaunului. Numai fratii sasi protestadie contra intruparei politice a loru cu satele este romanesci, numai fratii sasi dicu la romani, se astepte pene ce in calea legislatiunei se voru realizá covintele imperatesei: schimbari afundu tajetore „ (tief eingreifende Veränderungen); caudu din contra in privint'a administratiunei si a iurisdictiunei, si cu detorintele de statu nu a manatu fratii sasi pe satele este la calea legislatiunei, ci indata mare le a coprensu sub administratiunea loru, si sub iurisdictiune saseasca, care si amou de facto se exerceadia.

Aici se poate applica vorba romanului:

„Unde e bine, fora mine.

Unde e reu, acolo'su eu.

Apoi asta e tolerantia?

Este e adjutoriul sasescu catre natiunea romana la adjun-
gerea valorei politice?

Daca e dereptu, ce dieu fratii sasi, ca cuvantele imperatescii (tiefeingreisende Veränderungen) au de a se realisa numai pe cum a affirmat Domnulu Deputatu Wagner spriginitu si de alti deputati sasi; — atunci nu numai satele este dein fundulu regescu, ci tote satele, cari erau jobagesci ar avea de asteptătene ce se vor realisa in calea legislatiunei, si asia tote legile politice a tierrei dein anului 1847 ar debui se aiba valore, si per consequentiam romanii ar avea de a se afla in starea loru politica dein anului 1847 fora dereptu politicu.

Insa viedemu, ca si Maiestatea Sa Imperatulu nostru in privinta derepturiloru natuniale in fapta face schimbari afundataietore; asia dara nu e dereapta interpretarea saseasca a convitelor imperatesci: tiefeingreifende Veränderungen.

„Nece nu e adeveru ce i place a dice D-lui Deputatu Wagner.
„Gerade diejenigen Volkselemente, welche früher an dem Genu-
„ße politischer Rechte nicht Theil nahmen, waren bemüht, mit be-
„sonderer Hast, und mitunter mit Auferachtlassung der zur Sicher-
„ung fremder Rechte bestehenden gesetzlichen Schranken sich in den
„Besitz der ihnen von a. h. S-r. Majestät durch das kaiserl. Di-
„plom, und das a. h. Handschreiben an den Grafen Rechberg vom
„20. October 1860 zugesicherten politischen Rechte zu setzen, und
„suchten die in Aussicht gestellten tiefeingreifenden Veränderun-
„gen nicht im Wege der Gesetzgebung, sondern nach eigenen An-
„schaunungen faktisch einzuführen.“ —

Dóra Domnii Consiliari Guberniali si Administratorii Comitatensi de nascere ignobila, cari după legile patriei dein anul 1847 nu au potut adunge la astfeliu de deregatorii nu se au pus ei pe iei in deregatoriile este a loru, ci suntu pusi de Măiestatea Sa Imperatulu.

Daca va tine multă starea astă vitrica a satelor pomenite Talmaciu, Seliste &c. &c. că iele numai cu detorintile dara nu si cu beneficiile si derepturile constitutionale se se tinea de magi-

stratulu Sabiiului; atunci fratii sasi si in privintia acest'a se vor poate provoca la usu, ca la o lege, pecum se provoca amou la susu alegerei de deputati la Universitate.

Asia dara eu in seversitu repetiescu parerea mea, cumca Deputatii dein scaunulu Sabiului Domnii Iosev Schneider si Iacobu Ranicher nu au valoare legala, pentru ca suntu alesi prin unu corpu alegatoriu illegalu.

Sabiu 4 Aprilie 1862

Ioann Balomirici

Deputatu la Universitatea națională, din scaunul Orastiei.

Сепаталъ імперіалъ

Ан шедінга дін 2 Маіш к. п. а касей авлегаціморѣ саѣ а-
десѣ маї тѣлте інтерпелациівнї жп прівіїнда прочедзрѣй де
титъкаре ла пегвдігорї; жп прівіїнда трактатвлвлїй de Ко-

теру Ѽ лнтре Пресія ші Франція; ли прівінда секрітатеї скрісоаріле ла офічіолателе постале ші ли прівінда admonіціонеї, че а къпътат Ѽ „Sieb. Bot.“ ші тъскреї асъпра лзі „Herm. Zeit.“ Апої са трактат Ѽ проектвл Ѽ пентр Ѽ лнтродъ-черепа де жері пентр касърі греле de nedéньші пентр гре-шелі політіче ші de пресъ.

— An ședința din 3 Mai căsătoria a primită legea de vînătorie.

РІСІА. Іп Паріс а єшт іп авл трекут о брошгрь інти-
тлатъ, „Ліппъратвл Александру II лпнітєа Европеї“ іп каре
акторвл дескріп партітеле іп Рсіа, ші зіче къ ашта
помігії „рошиї“ карій іп алт: статсрі але Европеї съптъ чей
маі тарі demarої, съптъ іп Rсіа адевъратвл партітъ то-
пархікъ, ші къ еі съптъ ачеіа, карій animeze пе Ліппъратвл
ла реформе ші лаудъ інтенціоне лві, еі съпт, карій касть съ
овіескъ калеа пропшіреі че се стървіаште пріп повіла іпніп
а Domіtорівліші касть а о елівера de педечіле, каре оаменії
чей de ері іме іпніп іп дримѣ, еі съпт іп fine ачеіа, карій ай
къштігатъ пштєлів лві Александру II о попвларітате не маі аззітъ
іп аналеле Rсіеї; єръ консерватів съпт ачеіа, карій дефайтъ
тоате, че саў Фъкетъ dela тоартеа Ліппъратвлі Nіколае
Лікоаче спре Фолосвл Rсіеї, карій касть съ адвкъ прі Монар-
хвл іп репутаціоне реа de слъвічіоне ші некапачітате ші се
Ліппінзе Фантеле лві ка неконсенте ші къ дефектъ de системъ
ші съ дефайтъ впеле тъсврі de маі тікъ дисемпльтате, асъ-
пра въроръ іпсъ de въпъ сеать къ пъ се поате тжигі дёра,
прекутъ съпт адекъ скітвареа вшіфоршіе ла трзпе ш. а. ачестія
съпт, карій касть съ ръпесаскъ Ліппъратвлі тоате попвларі-
татеа ші съ арфезъ іп контра лві лъкоміа амплоацілор ші о
парте а побілітей, карій пъпъ че квдеть ші лвкъ іп контра
речітвлі, ай ачел чіністъ, de а рътажеа іп поствріле лоръ
ші а контрасітъ декрете, каре съпт къ токтл іп контра конт-
вінцеріл лор. — Даўпъ ачеіа зіче акторвл брошгреі, къ тъ-
пекъnd din ачестъ пшкть de ведере, вор прічене оаменії, къ
токтл іп тавера консерватівlor са пъсквітъ черереа даўпъ
констітюшіоне, іп време че чей ліверал пъ врэй съ авзъ de ea,
ші къ ачеаста сар пъреа ла Літвыа прівіре ка о апомалів, іпсъ
даўпъ о маі адвкъ квдтаре се веде үшордъ, къ іп Rсіа о
констітюшіоне ар даўче педлікоцівrat ла олігархів, ші адекъ
ла о олігархів de лакоті ші ретрографії воірі, фіндъ къ чіві-
лісаціоне а атісъ пъпъ акута пштai ачеаста парте а інпо-
полаціоне ші іпкъ пъ а стръбътут іп черкві церепілор ші ал
адевъратвлі попор, къ deakъ астълі ар авеа Rсіа вп речітъ
констітюшіоналъ, атвпчі de въпъ сеать честіоне етачіпаціоне
пъ се ар фі адвсб пе ташетъ ші къ токтл din ачестъ темеї а-
фіртъ лівералі, къ фіндъ, къ Ліппърціа а Ліптревіціатъ
пштереа къ веќвріле спре апъсареа попорвлі, еа акута аре
съ апліче токтл ачеіа пштере, къ съ dee попорвлі лівер-
татеа, еаръ че се атішде de констітюшіон, ачеаста ва фі пштai
атвпчі къ пштінцъ, къндъ тоате класеле вор фі dectyl de чі-
вілісате, ка съ поате лва парте ла репреенсаціоне.

Ляпте персоапеле, пе каре ле пътеште сімбірле партітель
ліверал ші топархік пе хоризонтал політік ал Ресієй, пътєр пе
тареле прінчіп Константин, каре стъ ти Фрұнтеа рошілоръ,
апоі тареа прінчесъ Елена въдѣва Марелі прінчіп Міхайлъ,
къреі твлцетеште Ляпъратал порокоаселе сале іспірацієнії
ші пе каре о адопéзъ Ресія пептъ патріотісмъл ей чел қалдъ
ші бъпавоитоаре інімъ. Апоі амъндоі Фраці Мілітіп, пріпцул
Оволепскі, Глевов, дыпъ ачеа тай твлці тінері ұлвъдаі ші
пъвлічіші Бернапскі, Безобразов, Ламанскі, Тернер ш. а.
Обсервърле че ле фаче ти прівіпца честіблей полонезе, сълтъ
динт'о парте Ляптреккте de евеліменте, ші Ляпъратал есте

рятатъ а да полопілоръ тоз ачеа лібертате ка щі рашілоръ, ші съ кавте а лега семінціле славіче пріп фація фіфірьцірі, еаръ нв а съвжга вна пріп алта. „Nîcî пептръ Ресія пічі пептръ Полонія“ зіче дн фіне „вретъ пої влі рецім копстітвіоналъ, къчі ачеаста атьт аічеа кът ші аколо поате фі пітмай о олігархіи ші пої сълтим пътъ ла тъдехъ демократії. Фі таре ші пептертвіртъ Ампърате, днсь днтревіндеазъ пітереа волічісі, ка съ не дні дндерътъ лібертата; каре ні а ръпіто предечесорі Ты волічеште. Іаръ ка съ фі таре, требе съ фіе міністри Ты респозавіл, пептръ къ ей атвічі пшаші пот авзіа къ стыпъл съб; преса требе съ фіе ліверъ; къчі пітмай пріп ea потъ стръбате ла Tine dopindеле попорвлі, рецімъл требе съ аіве фінансе регулате, ші сінгвръл тіжлок а ефенті ачеаста, есте ръдікареа кредитіліл de статѣ пріп о чівіллістъ, каре дні веї імпнне сінгвръл пріп півлікареа впії бінфіксатъ буцетъ. Ты нв те маї поці опрі; пшеште днінте къ тімпвлі, ка тімпвлі съ нв пропъшаскъ престе Tine. Превінъ dopindелор попорвлі Tъ, ка попорвлі съ нв се днідестблéз днсші пре сіне. Асквль de вочеа івімії Тале ші фі кредитіосі сімволвлі Tъ: Аппърдіа есте пропъшіреа.“

Нотіце Діверсе.

-- дн Londra са deckică дн 2 Maiй к. п. ла 1 бръ д. а. еспосідівне атвіаскъ а Industriei къ чеа маї таре соленітате.

— дн Пресія Фъкундасе алецері поў пептръ діеть саў алеці пептръ каса аблегацілоръ чеі маї твлі din партіял пропъшіторі.

— дн Сербія се днтрепрінде о конскріцівне а индібілор капачі де а пірта арта пшпъ ла върста de 50 anі, дела ачеаста нв есте пімінеа есімат, афаръ de преоді, пічі атвіліації, ба пічі днсші міністри. Офічісі се зіче, къ Сербія врэ съші квіоаскъ апроксіматів пітеріле гале тілітаре ші къ прі таре днісемпътате се пшпе пе ачеаста конскріцівне дн церіле стрыше.

— Віктор Еманюел а черчетатъ флота французаскъ дн Neapolъ ші а тріміс дн 3 Maiй к. п. о епістолъ Ампъратвлі Napoleon, дн каре дні твліште пептръ вілавоіцъ кътъ персоана са ші пептръ сімпатії че ле аре кътъ Італія. „Nu am fost de твлт аша тішкат ка астызі. Ръндіала че днеште дн провінчіле сідіче, даў челе маї тарі dobezi de аплекъръ, че ле ам прімітъ претвіндінеа, респнділ дестъл de апраятъ калектілоръ inimicilor пострії ші вор конвінці Европа, къ idea вітії се базеъ пе темеірі соліде ші есте днілін днітіеіатъ дн inimile Italiénilor.

— О твлії de фіаме дн прівінца днтоарчереі політічей французезе дн кавса Romei ай ешітъ дн зілеле de пре вртъ din Паріс ші Брюссела, каре пшпъ актіа се ведъ а фі пітмай коніктірі.

— Нертрактареа фіналъ дн прочесъл лві „Ost. Vest“ N. Nach. „Vat.“ се ва дінеа септъмбрна вітоаре. Амп'ачеа „Ost.-Vest.“ пітмай ace дн форма de маї nainte спре дасна постър, чи пітмай ка жірпалъ de септъмбръ.

— Маї твлі жірпале адвк щіреа днпъ „Lem. Zeit“ кътъ міністерілъ de ресбелъ ар фі дніпвірнічітъ пе команде-ле цеперале тілітаре, ка ші астфеліл de солдатъ, карії стаў дн сервіділ активъ днпъ днцеліцераа къ іспідіківіліе по-літіче, дікъ славіскъ чел пшділъ dela апнл 1860 съ се слободъ пе льгъ такса прескіріе центръ рескітільяре.

— Амп' Словачі саў пшквтъ о чёртъ реліціосі de о ма-ре днідеп'яртаре.

— Днпъ щірі посітіве din Biena ce demintă ачле фіаме, каре се скорпісеръ, къ конт. Палфі арфі спріжнітъ дн Biena діспосідівнеа пептръ алецеріа дірептъ ла Сенатъл імперіа центръ Болгарія. Ші ачеасте фіаме се декіаръ de аколо, къ рецімъл дніпвір адевър сар оквіа къ днтревіареа decupe di-ректа алецеріа ла Сенатъл імперіалъ, днсь конт. Форгач ші Естерхазі ар фі деміоніатъ дікъ ачеасте тъсірі сар фі десъ дн днілініре.

— Жірпале цертае de ачеа скрі къ днпъ щіреа, че о ай dela Клажд репресентація віверсітатеі съседі din 29 Mar. пептръ теріторії са днапоітъ днідептъ dela гівернъ. Пре-шидітеле Крепвіле, Вічепредінтеle Паш ші conc. de гі-вернъ Херварт ші Флесіс ай фостъ пептръ репресентацівне.

Трівіалъ тілітаръ а жідекатъ editорълъ лві „M. Ors.“ Bodianer la прісіріе de вна лві ші 1000 ф., ёръ пе педак-торълъ Помпірі la прісіріе de патръ лві.

Се ворбеще къ дн Miland сар фі афлатъ о конжврдівне дніпре солдатъ.

— Амп'е Комаром ші Neixaicel ай оторжтъ ходії по-стілонблъ ші влі солдатъ кончедіат че къльтореа къ ел, ші а жефітъ пошта.

Nр. 17—2

Edictă.

Nіколае Dădă din Сенеріш Коміт. Четъці de валъ, късъторітъ дн Danesh къ Сінєфта Капотъ de ачі, амъндоі de рітвіл гр. ръс. къ некредінцъ шіацъ пъръсіт пе леціта са тв-ре актъ de 2 апі треквіді, пештіндасе локвліnde се афль. Се провоакъ пріп ачеаста, ка дн терміn de sn ană, dela датыл de фацъ съ се іваскъ дн персоанъ днінтеа Ск. Прот. гр. ръс. алъ Сігішоареі, спре а ста фацъ къ леціта са Союз съв п-мітъ; къ алтінтрелеа се воръ хотърж Фъръ de елъ челе че dikteazъ C. C. Kanoane Bicep. ші Леціле дівіле дн прівінца ачеаста. Сігішоаре 13 Apr. 1862.

Сказыл Протопопескъ гр. ресър. алъ Сігішоареі.

ZAXARIУ BOІІВ

Протоопопъ.

Listă

atatu a membrilor noi intrati dinpreuna cu tapsele loru, catu si a altoru binefacatori, care au contribuitu pentru fondulu Asociatiunei.

D. Ioanne Brotte proprietari Rasinari 5 fl. D. Stefanu Biltiu Canonicu Gerla 5 fl. D. Isidor Colcieru Notariu Con. Gerla 5 fl. D. Andrei Antonu Prefectu Gerla 5 fl. D. Alesandru Silasi Protocolistu Gerla 5 fl. D. Stefan Biltiu Teolog abs. Gerla 5 fl. D. Alesandru Gyenge Teolog Gerla 5 fl. D. Basiliu Ciurileu Preotu Ciurila 10 fl. D. Georgiu Selinca Popoviciu Provis. Dom. Micusiu 10 fl. Dimitriu Ratiu proprietari Turda 5. Stefanu Ratiu proprietari Turda 5 fl. Ioanne Rusu Preotu Litha Rom. 5 fl. Titu Farcasiu Preotu Hesdatu 5 fl. Comuna P. Cianu 52 fl. 30 cr. Comuna Filea de diosu 48 fl. 85 cr. Comuna Ciurilea 45 fl. 15 cr. Comuna Litha Romana 29 fl. 40 cr. Comuna Coppandu 27 fl. 10 cr. Comuna Hesdatha 24 fl. 20 cr. Comuna Turda veche si noua 22 fl. 86 cr. Comuna Micusiu 20 fl. 55 cr. Comuna Petridulu Ungur. 20 fl. 10 cr. Comuna Salciea 18 fl. 40 cr. Comuna Comitigu 16 fl. 50 cr. Comuna Pusta Sent martinu 16 fl. 3 cr. Comuna Turu 10 fl. 44 cr. Comuna Sillivasiulu Ung 10 fl. Comuna Sacelu 9 fl. 50 cr. D. George Popu Sup. Locotenent 42 fl. Basiliu Piposiu Admin. protop. gr. or. din Hondol 5 fl. Biserica gr.-orient. din Hondol 3 fl. 5 cr. Teodor Stoicoviciu negut. in Hondol 3 fl. Georgie Grecu negut. in Hondol 4 fl. Aronu Suciu, paroch gr. or. la Dialu mare 1 fl. Comuna Dialu mare 1 fl. Nicolau Dre-gotielu parocu gr. or la Rapoldu mare 1 fl. Comuna Rapoldu mare 5 fl. 10 cr. Avram Cibianu paroch. gr. or. in Magura 1 fl. Comuna Magura 2 fl. Petru Motia paroch. gr. or. in Nosiagu 1 fl. Biserica gr. or. din Nosiagu 2 fl. Ioann Laslo paroch. gr. or. ia Valisióra 1 fl. Comuna Valisióra 3 fl. Ioann Munteanu paroch. gr. din Solimusu 1 fl. 10 fl. Comuna Sol-musiu 4 fl. 25 cr. Lazar Simsiana parochu gr. or. in Stoeneasa 1 fl. Biserica gr. or. din Stoeneasa 1 fl. Nistoru Stoica parochu gr. or. in Selistióra 1 fl. Nicolau Ianovicu paroch. gr. or. in Berseu 1 fl. Comuna gr. or. Berseu 2 fl. Nicolae Petrescu parochu gr. or. din Buruene 1 fl. Pavelu Popoviciu, parochu gr. or. in Chicicadaga 1 fl. Comuna Chicicadaga 1 fl. Petru Ange parochu gr. or. in Fizesiu 1 fl. Comuna Fizesiu 2 fl. Petru Gaboru parochu gr. or. in Caenelu 1 fl. Avram Suciu Proprietari din Caenelu 1 fl. Biserica din Caenelu 1 fl. Comuna din Caenelu 1 fl. 50 cr. Comuna Fornadia 2 fl. D. Elena Tiaran din Lippova 4 fl. D. Avraam Pecurariu din Sistarovetu 5 fl. D. Iosifu Suciu Parochu din Lippova 1 fl. Comuna din Chesintiu 2 fl. D. Mihailu Dobiciu parochu din Chesintiu 1 fl. D. Davidu P. Simon Negutiatoriu din Lippova 5 fl. D. Petru Anesch Economu din Dorgosiu 1 fl. D. Petru Pecurariu Economu din Dorgosiu 1 fl. D. Basilie Miat Economu din Chelmacu 1 fl. D. Simeonu Iernescu Invet. din Ususeu 1 fl. D. Dimitrie Caracionu Notariu din Dorgosiu 3 fl. D. Gheorgiu Cojocariu din Lippova 1 fl. D. Pavelu Florescu Jude din Sistarovetu 1 fl. D. Nicolae Mateiu din Lippova 2 fl.

De indreptat. In Nrulu 30 fată 118, Column'a I. „sierulu 14 de din josu in susu sa veretu o gresiala la Numele D. Vasiliu Glodariu doctorandu in Vien'a cu 5 fl. in locu de 10 fl.